

CONCOURS GÉNÉRAL DES LYCÉES

—

SESSION 2024

—

VERSION ET COMPOSITION EN LANGUE HÉBRAÏQUE

(Classes de terminale voie générale et toutes séries technologiques)

Durée : 5 heures

—

L'usage du dictionnaire bilingue est autorisé

Consignes aux candidats

- Ne pas utiliser d'encre claire
- N'utiliser ni colle, ni agrafe
- Ne joindre aucun brouillon
- Ne pas composer dans la marge
- Numéroté chaque page en bas à droite (numéro de page / nombre total de pages)
- Sur chaque copie, renseigner l'en-tête + l'identification du concours :

Concours / Examen : CGL   Epreuve : Hébreu   Matière : HEBR   Session : 2024

Tournez la page S.V.P.

N.B. Les noms propres figurent en gras dans le texte.

Le texte proposé est extrait d'une nouvelle qui se déroule dans une ville nouvelle en Israël dans les années 1970. Les habitants sont des immigrants d'Afrique du Nord. La narratrice est une adolescente. La langue utilisée n'est pas normative et comporte des erreurs afin de rendre le parler authentique des protagonistes.

נשארַת שמחה

לביַת של גברַת **סְתִירָה** אני אוהבת ללכת. אימא אומרת לי, "לכי ל**סְתִירָה**, קחי את הסיר והתפוח אדמה, תגידי תעשה לנו אומלֵט". אני לוקחת את הסיר עם התפוחי אדמה **שקוקו** הביא מהשוק, אני שמה מגבת של המטבח ומכסה את הסיר, אני יוצאת מהכניסה של הבלוק לאיפה שהבתים הפרטיים, שמה גרה גברַת **סתירה**. אף פעם אני לא נשארַת הרבה זמן. את השער ברזל של החצר אני פותחת, ועוקפת את הבית בשביל להגיע לפתח של המטבח, איפה שהדלת היא מרשת ותמיד פתוחה. "אימא אמרה תעשי לנו אומלֵט", אני אומרת לגברַת **סתירה**, ושמה מהר את הסיר על השיש שלה. גברַת **סתירה** מרימה את המגבת ורואה את הסיר עם התפוח אדמה. היא צועקת עלי, "תגידי לאימא שלך לא מספיק תפוח אדמה לאומלֵט, צריך גם ביצים וגמבה." אני יודעת שצריך אבל אימא לא יודעת, היא לא מכינה לנו אוכל בגלל ההפרעה¹ שיש לה, שהעבירה אותה גם ל**קוקו**. אני לא עונה לגברַת **סתירה** ומתחילה לצאת החוצה, "תבואי עוד שלוש שעות יהיה מוכן", היא צועקת עלי, ואני מרגישה ציפור בלב שלי, ככה כמו משוחררת. אומלֵט של גברַת **סתירה** אנחנו אוכלים רק בחגים, בימים האחרים אני מכינה לנו אוכל עם הרבה ביצים ואורז, את זה אני יודעת לעשות בשביל אימא ו**קוקו**, גם סלט ירקות של עגבנייה ומלפפון עם גבינה לבנה של תשע אחוז ולחם לבן שאני קונה כל בוקר במכולת.

אימא יושבת הרבה ליד השולחן של המטבח, "**שולאמית** בואי תראי מה יש במקרר שאני יוכל", היא אוהבת לאכול ואני יודעת שזה בגלל ההפרעה שלה, הכדורים של ההרגעה עושים אותה רעבה כל הזמן. "די אימא אכלת כבר", אני אומרת לה, שתחזיק עוד קצת עד הצהריים. "**שולאמית** עכשיו תפתחי לי את המקרר נראה מה אני יוכל", היא ממשיכה בקול הרדום שלה. "די אימא, לא עכשיו. את יודעת." הרבה פעמים היא לא מפסיקה לדבר ככה עד הצהריים, אבל זה לא משנה, היא משמינה כל הזמן. הידיים שלה כל כך עבות והבד של השרוולים תמיד לוחץ עליהן, הסנטר והפנים שלה נפוחים והחזה שלה מגיע עד לאמצע הבטן. ככה היא נשארַת יושבת רוב היום. אחרי הצהריים היא קמה ויוצאת להסתובב בחוץ עם השערות הפרועות שלה וה**טְרִינִינְג**² עם הכתמים של ה**אֶקוֹנוֹמִיקָה**³ ו**הַשְׁמָן**. אני לא מנסה להשאיר אותה בבית, כולם מסביב מכירים אותה וזה כבר לא מפריע לי. היא יושבת הרבה על ספסלים ונכנסת לחצרות של אנשים שמגרשים אותה בצעקות וצחוקים. היא מבקשת סיגריות ממי שהולך ברחוב ומעשן, ולפעמים נותנים לה סיגריה ומדליקים בשבילה. עם הסיגריה היא חוזרת לשבת על הספסלים של הגן הציבורי איפה שהילדים משחקים, הם כבר מכירים אותה שם והיא לא מפריעה להם. וככה כשהיא בחוץ לפחות אני לא שומעת אותה כמה שעות. אני נשארַת לבד בבית עד שהיא ו**קוקו** חוזרים בערב. **קוקו** רוב היום לא בבית, כבר הרבה זמן הוא נוסע כל יום באוטובוס אל השוק, שמה הוא עובד בחנות של הקפה והתה. הוא מסתובב כל היום עם המגש **נִירוֹסְטָה**⁴ ונותן תה וקפה למוכרים, כולם כבר מכירים אותו ונותנים לו קילו עגבניות או תפוחי אדמה בחינם, לפעמים גם ענבים או אפרסקים אפילו אבטיח אדום, שאימא אוכלת אותו כל כך מהר שבקושי אני טועמת מזה. אני שמחה ש**קוקו** עובד שם, אפילו שגם לו יש את ההפרעה של אימא הוא מצא לו סדר-יום בחיים. הוא יותר גדול ממני והוא אוהב את השוק ואת האנשים שמכירים אותו. כשהוא נכנס הביתה עם הסל **פְּלֶסְטִיק** אני מיד

1 troubles mentaux
2 survêtement de sport (jogging).
3 eau de javel.
4 inox.

35 בודקת מה הוא הביא לנו היום. אני לא מתלוננת עליו אף פעם. אימא לפעמים אומרת לו, "קוקו הבאת לנו תות שדה או דגים שתבשל לנו **שולאמית**?" "אני לא יודעת לבשל דגים אימא". "לא נורא, תלכי עם הדגים לגברת **סתירה**". אין דגים אימא, **קוקו** לא מביא דגים, "אני צועקת עליה. **קוקו** תביא לנו דגים מחר, " היא הולכת אליו ומלטפת אותו כאילו שזה אהוב שלה. "אין דגים אימא. נכון **שולאמית** תעשי לנו דגים כשאני יביא, " הוא עונה לנו וצוחק.

40 אחר כך בלילה הם הולכים לישון. בחושך של הבית הם מתנהגים יפה כמו ילדים קטנים. לאימא יש את המגירה שלה עם התרופות שהיא שותה לפני השינה, גם **לקוקו** יש התרופות שלו מסודרות על המדף. הם לא מערבבים את שלה בשלו, באמת אני שמחה שיש להם את הסדר הזה לפחות בתרופות. אני גם לא צריכה להגיד להם שלא ישכחו לשתות את זה. שניהם מתחילים להיות רדומים באותה שעה, כשהעיניים שלה מתחילות להיסגר גם של **קוקו** נופלות, ואז הם קמים והולכים לישון. מזל שלכל אחד יש חדר פרטי משלו, גם לי יש חדר משלי שהם בדרך כלל לא נכנסים אליו, שמה שקט תמיד ובמיוחד בלילה. [אני אוהבת את החדר שלי עם המיטה שהיא כמו הגנה קבועה בשבילי, מה שלא יהיה אחרי כל היום המיטה תמיד מחממת אותי כאילו אומרת לי, אל תדאגי, לכאן אף אחד לא ייכנס לך. זה הזמן שלי שבכלל לא שייך לאימא ול**קוקו**, פה אני אפילו מתחילה לדמיין איך אני פוגשת איזה גבר שיוציא אותי מכאן, ונלך ביחד להקים לנו משפחה משלנו, הרבה אני חושבת על זה. אחרי שנתחתן עם הגבר שלי, שהוא יהיה בעלי, אני יגור במקום אחר, ורק לפעמים אני יבוא לכאן לאימא שלי

45 **וקוקו** בשביל לבקר אותם. והבעל שלי הזה שאני חושבת עליו יכיר אותם, והוא יידע את המופרעות שלהם שבכלל לא תפריע לו, והוא יהיה אדיש לכל הסיפור הזה ובכלל לא ידאג שזה יעבור לילדים שלנו, שהם יהיו הנכדים של אימא שהיא בטח תכיר ואולי תהיה קצת חברה בשבילם. וככה אני מהר נרדמת בתוך המיטה בלי שאני מצליחה להמשיך את הדמיונות שלי.] יש ימים שבאמצע הלילה אני שומעת קולות מהטלוויזיה שיוצא ממנה אור כחול על כל הבית, אימא יושבת מולה וצוחקת בשקט. אני לא קמה אליה, אני יודעת שאחרי כמה זמן היא תירדם ולבד היא תחזור לחדר שלה לישון.

50

55

סמי ברדוגו, "נשארתי שְמֵחָה", ילדה שחורה, תל אביב, 1999, עמ' 19-20.

- א. נתח/ בעברית את הטקסט. הנקודות הבאות יעזרו לך:
1. המספרת **שולמית**, אימא שלה, אחיה **קוקו**, ומערכת היחסים הייחודית ביניהם.
  2. המצוקה החברתית והכלכלית המתוארת בסיפור.
  3. המחלה, האכילה, התרופות, המראה החיצוני ותיאורי הגוף; תפקידם בבניית הסיפור.
  4. המשלב הלשוני (registre de langue) של הטקסט והנימה (le ton) של המספרת; תרומתם לאפיון הדמויות והסיטואציה.
  5. איך **שולמית** מקווה להשתחרר מהמציאות הקשה שלה? האם לחלומות שלה יש תפקיד חיובי או שלילי בסיטואציה הקשה שבה היא נמצאת?
  6. הסברים שונים לכותרת "נשארתי שמחה". האם **שולמית** נשארתי שמחה למרות הקשיים, או שמדובר באירוניה? מה אפשר להגיד על החיים של **שולמית**, על מערכת הערכים שלה, על התפקיד שלה במערך המשפחתי. האם יש בחיים אלה שמחה?

La réponse attendue est un commentaire composé en hébreu. Les points proposés pour vous aider à l'analyse sont facultatifs, et peuvent être traités dans l'ordre qui vous convient.

- ב. תרגם/ תרגמי לצרפתית את הקטע מהמילים "אני אוהבת את החדר שלי... (שורה 42), עד "להמשיך את הדמיונות שלי" (שורה 50).

Version : lignes 42-50 (entre crochets).

